

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20CoCsp/48/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119281709
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:6119281709.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Viery Kandrikovej v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: B. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/X, XXX XX O. M., o zaplatenie 1839,47 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 5Csp/39/2020-126 zo dňa 20.07.2020 takto

rozhodol:

I. Potvrďuje sa rozsudok.

II. Stranám sporu sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom žalobu žalobcu zamietol a žalovanému proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal.

1.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol, že právny predchodca žalobcu ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli dňa 12.09.2014 Zmluvu o úvere. Podľa čl. 2 Zmluvy bola výška úveru 3.850,- Eur, úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 25,12% ročne, splatnosť úveru bola dohodnutá formou 120 mesačných splátok vo výške 89 Eur, pričom splatnosť prvej splátky bola dňa 15.10.2014 a konečná splatnosť úveru dňa 15.9.2024, RPMN predstavovala 28,23%, úroková sadzby vo výške 25,12 %. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, žalobca predmetný úver zosplatnil listom zo dňa 13.06.2016. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti bolo žalovanému doručené dňa 16.06.2016, pričom skutočnosť doručenia predmetného listu súd nepovažoval za spornú.

1.2. Ďalej uviedol, že pre účely určenia začiatku plynutia premičacej doby v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka, je možné považovať vyhlásenie mimoriadnej splatnosti žalobcom zo dňa 13.06.2016 za účinné, nakoľko ide o žalobcom tvrdenú a žalovaným nenamietanú skutočnosť. Žalovaný ako dlžník bol v tom čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (dňa 13.6.2016) už minimálne tri mesiace v omeškaní so zaplatením splátky v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, nakoľko poslednú splátku pred zosplatnením uhradil dňa 10.2.2016, čo vyplýva zo žalobcom predloženého aktuálneho stavu úveru ku dňu 28.02.2019. Zároveň žalobca žalovaného upozornil listom zo dňa 16.05.2016 v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva podľa § 565. V uvedenom čase bol už žalovaný v omeškaní so sumou splátok 404,47 eur, pričom výška jednej splátky bola 89,- eur. Jednotlivé splátky boli v zmysle bodu 2.2 zmluvy splatné k 15. dňu v mesiaci.

1.3. Dospel k záveru, že celý dlh sa stal zročným pre nesplnenie splátky splatnej 15.2.2016, preto premičacia doba začala plynúť odo dňa zročnosti tejto nesplnenej splátky. Aj napriek tomu, že vo výzve zo 17.05.2016 ani v mimoriadnom zosplatnení sa neuvádza splátka, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti celého úveru, ak mali byť splnené podmienky stanovené v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, už v máji 2016 bol žalovaný v omeškaní so splátkami viac ako tri mesiace, teda

splátka, pre ktorú mala byť vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru bola splatná 15.2.2016. V zmysle § 103 Občianskeho zákonníka nie je teda pre začiatok plynutia premlčacej doby dôležité, kedy bolo doručené zosplatnenie žalovanému, ale je dôležitá skutočnosť, pre nesplnenie ktorej splátky žalobca pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti celého dlhu. Premlčacia doba potom začína plynúť od splatnosti tejto splátky.

1.4. Poznamenal, že najneskôr by splátkou, pre ktorú mala byť vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, mohla byť splátka splatná dňa 15.03.2016, nakoľko sa jednalo o prvú splátku, ktorá jednoznačne nebola podľa predloženého výpisu z úverového účtu (aktuálneho stavu úveru k 28.02.2019) ani len čiastočne uhradená. Výzvou zo dňa 13.6.2016 právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy, pričom uviedol, že nakoľko svojim konaním podstatným spôsobom porušil ustanovenia predmetnej zmluvy a obchodných podmienok, ktoré tvoria jej neoddeliteľnú súčasť, stáva sa jej úverová pohľadávka k 13.6.2016 predčasne splatná v celom rozsahu, avšak nekonkretizoval nezaplatenú splátku pre ktorú sa rozhodol využiť svoje právo na zaplatenie celého dlhu.

1.5. Uzavrel, že všeobecná trojročná premlčacia doba na základe vyššie uvedených skutočností žalobcovi začala plynúť dňa 15.02.2016 a uplynula dňa 15.02.2019. Nakoľko žaloba bola na súde podaná až dňa 30.04.2019, žalobca právo na súde uplatnil po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej doby, preto súdu neostávalo iné, ako žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietnuť z dôvodu premlčania uplatneného nároku. Žalobca ani vo svojom písomnom vyjadrení vyššie uvedené skutočnosti žiadnym dôkazom nevyvrátil, zotrval iba na svojom stanovisku, že premlčacia doba mohla začať plynúť až po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru (13.6.2016)

1.6. O trovách konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, v ktorom okrem iného uviedol, že oprávnenie právneho predchodcu vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 15.02.2016 zaniklo v súlade s ust. § 565 OZ splatnosťou ďalšej splátky úveru. Z uvedených dôvodov je zrejmé, že v prípade, ak právny predchodca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru podaním zo dňa 13.06.2016, tak toto svoje právo uplatnil v súlade s ust. § 565 OZ pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 15.05.2016 (t. j. splátky, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru bezprostredne predchádzala, a pre ktorej nezaplatenie mohol v súlade s ust. § 565 OZ vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru), a zároveň toto svoje právo uplatnil v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ po omeškaní spotrebiteľa (žalovaného) s platením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace. Premlčacia doba pre všetky splátky splatné po 13.06.2016 tak začala v súlade s ust. § 103 OZ plynúť odo dňa nasledujúceho po dni zročnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru (v posudzovanom prípade odo dňa 16.05.2016) a uplynula by najskôr dňa 16.05.2019. Keďže žaloba bola na súde podaná dňa 30.04.2019 má žalobca za to, že svoj nárok uplatnil na súde pred uplynutím premlčacej doby a súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, ak dospel k opačnému záveru.

2.1. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ustanovenia § 388 CSP ho zmenil tak, že vyhovie žalobe žalobcu a prizná žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu, resp. aby odvolací súd napadnutý rozsudok v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 CSP zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si vyčíslil trovy odvolacieho konania.

3. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal vec spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad uvedených v § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

4. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích námietok v kontexte s namietanými nesprávnym právnym posúdením veci, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (pozri napr. Ústavný súd SR, sp. zn. II.ÚS 78/05).

5. Z obsahu súdneho spisu nepochybne vyplýva, že predmetný spor vznikol zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej dňa 12.09.2014 medzi dodávateľom (právnym predchodcom žalobcu - Poštová banka, a.s.) a žalovaným ako spotrebiteľom.

Právny predchodca žalobca listom zo dňa 17.05.2016 (č.l. 4 spisu) žalovanému oznámil, že ku dňu 16.05.2016 je jeho pohľadávka vyplývajúca zo zmluvy o úvere viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti

vo výške 405,62 Eur, pozostávajúca z omeškanej splátky vo výške 404,47 Eur, poplatkov vo výške 01,15 Eur a poisťného vo výške 00,00 Eur a vyzval žalovaného na jej zaplatenie v lehote 15 kalendárnych dní od doručenia výzvy.

Dňa 13.06.2016 (č. I. 6 spisu) právny predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a žalovaného vyzval na úhradu dlžnej pohľadávky vo výške 4.155,27 Eur, ktorá pozostávala z dlžnej istiny 3.763,86 Eur, kapitalizovaných zmluvných úrokov z úveru ku dňu predčasnej splatnosti 386,76 Eur, poplatkov za upomienky 4,65 Eur a poisťného v sume 00,00 Eur, v lehote 10 kalendárnych dní od doručenia výzvy.

6. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

7. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

8. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky.

9. Plnenie dlhu možno dohodnúť aj v splátkach. Ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, je dlžník povinný uhradiť každú splátku k dohodnutému termínu. Veriteľ môže od dlžníka žiadať vždy len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou (zročnou) podľa dohody účastníkov alebo na základe rozhodnutia súdu či uznania práva. Každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie, preto pre každú z nich trojročná premlčacia doba plynie samostatne. Splatnosť jednotlivých splátok neovplyvňuje splatnosť celého dlhu. Premlčanie sa v zmysle § 103 veta prvá Občianskeho zákonníka viaže na jednotlivé splátky a nie na celý dlh.

10. Predčasnú splatnosť peňažného záväzku môže veriteľ za podmienok stanovených v § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka vyvolať jednostranným právnym úkonom.

11. Ak toto právo nevyužije, celý dlh sa bude premlčovať odo dňa zročnosti jednotlivých splátok. Situácia sa zmení, ak veriteľ účinne uplatní zaplatenie celej pohľadávky naraz.

12. V ustanovení § 103 Občianskeho zákonníka, ktoré je vo vzťahu k všeobecnému ustanoveniu § 101 Občianskeho zákonníka špeciálne, je počiatok premlčania upravený odlišne od všeobecného. Podľa vety prvej ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti, neplynie teda odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 Občianskeho zákonníka). Podľa vety druhej v prípade tzv. zosplatnenia dlhu len pre v budúcnosti majúce byť splatné splátky, premlčacia doba začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky (§103 Občianskeho zákonníka), avšak tej, ktorá bola dôvodom pre uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Preto premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka veriteľom, ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva.

13. Ak teda veriteľ právo na zosplatnenie v budúcnosti splatného dlhu nevyužije, jednotlivé splátky sa premlčujú samostatne odo dňa splatnosti každej z nich až do ich zaplatenia; ak účinne uplatní zosplatnenie celého dlhu, pre zvyšok dlhu, ktorý mal byť pôvodne zaplatený v splátkach, začína plynúť premlčacia doba od splatnosti tej nesplnenej splátky, v dôsledku ktorej k uplatneniu predčasnej splatnosti dlhu došlo.

14. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka modifikuje § 565 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k spotrebiteľským zmluvám. Podľa neho je strata výhody splátok podmienená splnením, že musí ísť o a) spotrebiteľskú zmluvu, b) strata výhody splátok nenastáva automaticky pre nesplnenie niektorej splátky, ale až po uplatnení práva veriteľa; veriteľ môže toto právo uplatniť najskôr až po uplynutí lehoty 3 mesiacov od omeškania dlžníka so zaplatením splátky, c) veriteľ upozornil spotrebiteľa v lehote nie

kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva na zaplatenie celej pohľadávky. Obsahom upozornenia dlžníka je, že veriteľ si uplatňuje právo na jednorazové zaplatenie celej pohľadávky naraz.

15. Zákonodarca v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka spresňuje podmienky splácania záväzkov zo spotrebiteľských zmlúv v splátkach. Podľa tejto úpravy dodávateľ môže uplatniť právo vyplývajúce z § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Toto právo však môže uplatniť iba za podmienky, že naň upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní.

16. Výzvou zo dňa 13.06.2016 právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy, pričom uviedol, že nakoľko svojim konaním podstatným spôsobom porušil ustanovenia predmetnej zmluvy a obchodných podmienok, ktoré tvoria jej neoddeliteľnú súčasť, stáva sa jeho úverová pohľadávka k 13.06.2016 predčasne splatná v celom rozsahu, avšak nekonkretizoval nezaplatenú splátku pre ktorú sa rozhodol využiť svoje právo na zaplatenie celého dlhu.

17. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, č.k. 6Co/26/2017-83 zo dňa 28.06.2018, kde v bode 27. rozsudku odvolací súd uviedol, že: „Odvolací súd tiež poznamenáva, že taký právny úkon, akým je zosplatenie celého dlhu by mal obsahovať dôležitý údaj, a to identifikáciu tej nezaplatennej splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatenie celého dlhu. Práve totiž od splatnosti tejto splátky sa začína počítať premlčacia doba podľa § 103 Občianskeho zákonníka. Preto možno celkom opodstatnene konštatovať nad rámec potreby pre rozhodnutie v merite veci, že právny úkon, ktorým veriteľ zosplatnil celý dlh je na úkor určitosti nejasný, vyvoláva otázky a preto neplatný pre jeho neurčitost' (§ 37 ods. 1 OZ).“

18. Odvolací súd považuje za nepochybné, že splatnosť prvej mesačnej úhrady dohodnutá v predmetnej zmluve bola do dňa 15.10.2014 a výška splátky s poistením bola 89,00 Eur. Žalovaný vykonal poslednú úhradu pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti v sume 127,25 Eur dňa 10.02.2016. Teda dňa 10.02.2016 uhradil poslednú splátku pred vyhlásením predčasnej splatnosti úveru právnym predchodcom žalobcu, ako to vyplýva z predloženého aktuálneho stavu úveru ku dňu 28.02.2019 (č. I. 22 spisu).

19. V predmetnom prípade je teda zrejmé, že premlčacia doba začala s ohľadom na ust. § 103 Občianskeho zákonníka plynúť najneskôr odo dňa vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, t.j. od 13.06.2016. Ako bolo už vyššie uvedené a ako vyplýva aj z obsahu spisu, dlžnou splátkou pre ktorú nastalo zosplatenie je však už splátka splatná za 03/2016 (konkrétne splatná dňa 15.03.2016), teda od uvedeného dátumu začala plynúť premlčacia doba v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka, čiže od nezaplatennej splátky, pre ktorú došlo k uplatneniu práva na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru.

20. Vo vzťahu k vyššie uvedenému teda možno konštatovať, že premlčacia doba v predmetnom prípade začala plynúť odo dňa neuhradenia prvej omeškanej splátky, pre ktorú došlo k zosplateniu, t.j. odo dňa 15.03.2016 a uplynula dňa 15.03.2019.

Vzhľadom na to, že žaloba bola podaná dňa 30.04.2019, teda dva týždne po uplynutí premlčacej doby, súd prvej inštancie správne postupoval, ak žalobu žalobcu zamietol.

21. Správnemu výroku vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania.

22. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

23. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd na základe § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalobca ako procesne neúspešná strana nárok na náhradu trov odvolacieho konania nemá a plne úspešný žalovaný bol v odvolacom konaní pasívny, k odvolaniu žalobcu sa v súdom stanovenej lehote, ale ani do dnešného dňa písomne nevyjadril, preto mu súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

24. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).